

BUDGET 2025-2027

Liberalerna

Innehåll

Budgetförslag Liberalerna Norberg 2025-2027	1
Kommunstyrelsen (KS).....	1
Barn- och utbildningsnämnd (BUN)	2
Kultur- och fritidsnämnd (KFN)	3
Socialnämnd (SN)	3
Samverkansorgan	4
NVK	4
NVE.....	4
Investeringar.....	5
Liberalernas budgetförslag i siffror.....	6

Budgetförslag Liberalerna Norberg 2025-2027

Till vår stora förvåning ser vi flera liberala förslag i styrets budget. Lagd budget är något vag om vad som prioriteras och vad som nedprioriteras. Liberalerna anser att budgeten behöver förtydligas vad gäller investeringar och i vilken ordning dessa ska ske. Nämnderna behöver fortsatt arbeta vidare med att minska sina kostnader. Vi kommer nämna förslag på hur detta ska ske nedan under respektive nämnd som ”särskilt uppdrag”.

- Effektiviseringskravet inom socialnämnd och barn- och utbildningsnämnd pausas under perioden. Båda nämnderna får utökade ramar.
- Kommunfullmäktige får en liten äskningspott.
- KS utvecklingsmedel avvecklas/minskas under perioden eftersom den inte fyller funktionen av att utveckla kommunen. Pengarna gör bättre nytta i verksamheterna.
- Elever i behov av stöd eller i behov av utmaning får det. Lärarnas funktion och arbetsmiljö ses över.
- Heltidsresan inom socialnämnden pausas i minst två år. Likt många andra kommuner behöver Norberg göra ett omtag.
- Under perioden ser socialnämnden över behov av lokaler. Kan Granbacken blir LSS/kollektivboende/trygghetsboende? Kan riktlinjer till särskilt boende ändras så att lokaler inte står tomma.
- Norbergs kommun har inte råd med avgiftsfri kollektivtrafik i linjetrafik. Norberg behöver få till kollektivtrafik som går när den behövs och som fungerar i hela kommunen.

Kommunstyrelsen (KS)

Kommunstyrelsen får minskad budget. Under kommunstyrelsen återfinns kommunledningen. Denna har under en rad år utökats med en rad olika tjänster. I flertalet fall har en tjänst ersatts med tre. Det är dags för förvaltningen att se över sin organisation. Partistöden kan minskas till en mer rimlig nivå, en fråga vi vidhåller och kommer att återkomma till under perioden.

Näringslivsfrågor ska ha fortsatt hög prioritet. Avgiftsfri kollektivtrafik för alla avvecklas under budgetperioden och utvecklas istället. Alternativ som anropsstyrd trafik utreds och införs. Det viktiga är att det finns fungerande kollektivtrafik som går när folk behöver nyttja den. Vidare behöver Norberg få till en lösning som kommer hela kommunen till gagn.

Sjukskrivningar i kommunen ser inte ut att minska. Gör kommunen rätt saker för att komma tillrätta med detta?

Särskilt uppdrag:

KS tar ett övergripande ansvar för att minska kostnader för tomma lokaler i kommunen som helhet. Det kan betyda rivning av objekt men det kan också betyda att lokalerna ses över för att få ett bättre användningsområde.

NAU, i egenskap av personalutskott, behöver ta ett krafttag för att komma till rätta med såväl

ökad vikarieanvändning samt sjukskrivningar. Kommunstyrelsen ska kunna följa det arbetet. Kollektivtrafik samt skolskjuts ska räknas in i kommunens klimatpåverkan.

Barn- och utbildningsnämnd (BUN)

BUN får utökad ram. Nyckeln till att få fler att vilja bo i Norberg att se till att vi har en riktigt bra skola. Effektiviseringskrav slopas de närmsta tre åren för att säkerställa att ekonomi finns för bland annat simundervisning. Den demografiska modellen slår fel i barn- och utbildningsnämnden, ibland med flera miljoner. Förskolans avdelningar ska i teorin börja gapa tomma redan nu och så är inte fallet. Det är fullt. Det finns ett tiotal elever som är inne på sitt 4, 5 eller 6 år på gymnasiet som nämnden inte får någon ekonomisk kompensation för baserat på den demografiska modellen. Detta är en kostnad som nämnden ändå måste hantera.

Vidare hanterar nämnden flertalet barn med stora behov. Nämnden behöver resurser för att kunna möta de lagkrav som ställs vad gäller särskilt stöd. Alltför många elever i Norberg får inte det stöd de behöver i yngre åldrar, vilket sedan präglar hela deras skolgång. Detta blir kostsamt i längden. Vidare är det få elever i år 6 som når högsta betyg vilket indikerar att de elever som behöver utmaning inte får det.

Husresurs i förskolan ska särskilt värnas samt de årskurser som nu har fjärdelärare. Fjärdelärarna ska jobba som fjärdelärare och inte hanteras som vikarier. För att lösa vikariefrågan införs fast vikarie. Detta är särskilt viktigt i åk 4-6 där vi ser att få elever når de högsta betygen och flera elever inte når målen alls. Läshund införs för att stärka upp elever med problematisk skolfrånvaro. Vidare behöver kommunen ta krafttag för att öka simkunskaperna hos samtliga elever, eftersom det är en livförsäkring det handlar om. Rastvakt respektive rastvärd ska inte vara en av lärarna. Här behöver man se över möjligheterna att samverka med ideella organisationer och/eller anställa för att öka tryggheten i skolan och avlasta lärarna. Det behöver tillföras minst 50 % tjänst i form av enkelt jobb i Centralskolans kök för att få till en hållbar arbetssituation för personalen. Det som nämns ovan kostar pengar och motiverar en högre ram.

Oavsett om det kommer statsbidrag eller ej så vill vi ha kvar det skolsociala teamet. Hela eller delar av kommunala aktivitetsansvaret har finansierats av Tillväxtverket. Vad vi förstår kommer denna tjänst nu helt bekostas av nämnden vilket motiverar en högre ram. Flera politiska investeringsbeslut som är fattade eller ska fattas påverkas nämndens hyreskostnader. Även detta behöver man ta höjd för i budget.

Öronmärkta pengar i form av statsbidrag till skolan kommer under året och perioden, vilket ytterligare förstärker BUNs budget.

Särskilt uppdrag:

Se till att minska kostnader för gymnasieelever, genom att välja rätt skolform samt uppföljning.

En större del av budgeten än i nuläget behöver prioriteras om till simundervisning. Det finns andra lösningar på detta problem än vad som presenterats på nämnden, som i sig kan vara mer kostnadseffektiva.

Kultur- och fritidsnämnd (KFN)

Kultur- och fritidsnämnden får minskad ram. Plan för kulturfastigheter/besöksmål ska upprättas samt följas upp under året och ska rapporteras tillbaka till KF. Vi ser ett behov av ett samarbete mellan NVK, socialnämnd och kultur- och fritidsnämnd. Arbetsmarknadsenheten under socialnämnden ska samverka med kultur- och fritidsnämnd och NVK för att utveckla service/fastighetsvård/besöksmålsvård vad gäller kulturfastigheter/besöksmål.

Särskilt uppdrag:

Se över anläggningskostnader för att få ner kostnaden där.

Öka intäkterna så att evenemang ordnade av kommunen blir självfinansierande i högre grad.

Plan för kulturfastigheter och planerat underhåll av dem ska färdigställas 2025.

Se över kostnader (och intäkter?) för Mimerlaven.

Socialnämnd (SN)

Socialnämnden står inför stora utmaningar vad gäller ekonomin och får utökad ram. Under de senaste 5 åren har nämnden inte haft budget i balans vilket indikerar att budget är fel. Å andra sidan träffar den demografiska kompensationen säkrare i den här sektorn, om man bortser från olika placeringar av barn. Nämnden har under gångna året gjort förflyttningar för att få ned kostnaderna. Denna översyn är nödvändig och ska fortgå. Framförallt behöver det pågående arbetet med att hitta lämpliga familjehem fortskrida och kostnader för placeringar ses över. Utöver de prioriteringar som görs vad gäller IFO så ser vi att heltidsresan och tomma lokaler/boenden är något som nämnden bör se över. Att se över riktlinjerna om vem som får bo var, har hög prioritet för oss så att varje person kan välja det boende som hen finner bäst.

Norbergs årsrika invånare behöver få tillgång till olika mötesplatser. Ett särskilt arbete för att motverka ensamhet behöver utvecklas under perioden. Det förebyggande arbetet med hembesök till alla över en viss ålder behöver permanentas och budgeteras för. Vi ser det som särskilt viktigt att Björkängens matsal hålls öppen, gärna med utökade tider även på helger, och att fler aktiviteter arrangeras där för samtliga äldre i Norberg, och deras anhöriga. Måltidsvän införs under perioden. En satsning på Björkängens matsal kan också i sinom tid generera fler intäkter.

Även denna nämnd kommer att få ökade hyreskostnader på grund av politiska investeringsbeslut som tagits eller som kommer att tas i närtid, vilket motiverar en högre ram. Vidare behöver flera i personalen olika kompetenshöjande insatser.

Särskilt uppdrag:

Minska kostnad för tomlokaler. Se över placering av verksamheter.

Minska sjukskrivningstalen.

Pausa heltidsresan? Diskussion med personalen. När är det lämpligt i tid att genomföra?

Fasa ut konsulter.

Se över möjligheten att anställa fysioterapeut.

Förebyggande arbete i form av hembesök till årsrika permanentas och utvecklas.

Samverkansorgan

Under lång tid har vi inte kunnat påverka samverkansorganens budget. Det gör att det alltid är kommunens egna verksamheter som behöver anpassa sina budgetar efter ökade kostnader generellt för kommunen. Det blir i längden inte hållbart och bör ses över under kommande period. Eftersom samverkansorganen har ett annat budgetår är kommunens egna så får samverkansorganen ökad ram med 3% i nuvarande budget, eftersom det inte går att påverka denna summa i nuläget.

NVK

NVK behöver utveckla sin kompetens vad gäller att tillgänglighetsanpassa nya och gamla lokaler. Brist på dessa kunskaper har visat sig med all tydlighet under det gångna året. Under perioden ska det fastställas vad som är NVKs ansvar och vad som är kommunens ansvar vad gäller bostäder inom LSS. I egenskap av att vara trafiknämnd så ska trafikplan tas fram och omskytning ske i Norberg så att det blir lätt att göra rätt.

Särskilt uppdrag:

Kompetenshöjning inom tillgänglighetsanpassning av bostäder och lokaler ska ske i närtid. Norberg skyltas rätt vad gäller trafikskyltar.

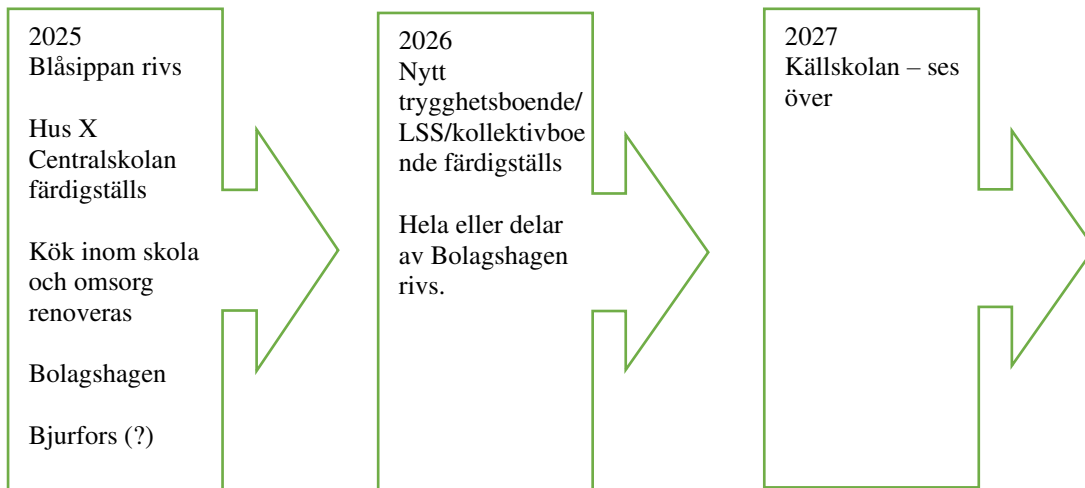
NVE

Särskilt uppdrag:

NVE får i uppdrag att tillsammans med kulturnämnd minska kostnaderna för Mimerlaven.

Investeringar

Norberg står inför stora investeringar. Liberalerna anser att majoritetens budget är för vag utifrån att prioriteringar måste göras. Det finns en rad olika planer som också kommer att behöva finansieras: översiktsplan och revidering av den, trafikplan och centrumplan bara för att nämna några. Jämfört med föregående år anser vi att byggnation av ny förskola bör prioriteras ned.

2025

- Gamla Blåsippan rivs för att på sikt undvika fler tomlokaler.
- Centralskolans hus X ska byggas om/göras klart. Detta för att se till att öka tryggheten för årskurs 4 samt se till att Centralskolan kan tillmötesgå elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) med mer lokalyta för övriga årskurser.
- Kök byggs om/renoveras för att undvika viten.
- Bolagshagen köps in (?)

2026

- Nytt trygghetsboende/kollektivboende/LSS
- Hela eller delar av Bolagshagen rivs.

2027

- Helhetsgrepp om Källskolan tas, kring funktion och ev. ombyggnation.

Nämndernas investeringsbudget á 1 miljon vardera kvarstår.

Liberalernas budgetförslag i siffror

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	-39288	-40466,6	-41680
Nämnder i Norbergs kommun	-372906	-376635	-380401
varav kommunstyrelsen	-31497	-31811,97	-32130,09
varav kultur och fritidsnämnden	-17886	-18064,86	-18245
varav socialnämnden	-177290	-179062,9	-180853,63
varav barn- och utbildningsnämnden	-146233	-147695,3	-149172
<i>Avgår internränta och avskrivningar</i>	15749	15749	15749
Finansförvaltningen	-14390	-23300	-32800
<i>Avskrivningar</i>	-11969	-11969	-11969
Verksamhetens nettokostnader	-422804	-436621,6	-451101
Skatteintäkter	304300	310059	318708
Statsbidrag och utjämning	118522	127515	132001
Riktat bidrag för äldreomsorg	3059	3059	3059
Finansiella intäkter	1000	900	800
Finansiella kostnader	-4076	-3112	-3302
Summa finansiering och finansnetto	422805	438421	451266
Över- (+) eller underskott (-)	1	1799	165
Årets resultat	1	1799	165